

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Херсонський державний університет

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Середня освіта (історія)»

першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта
спеціалізація 014.03 Історія
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
Кваліфікація: бакалавр середньої освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою Херсонського
державного університету
Голова вченої ради ХДУ
(Володимир ОЛЕКСЕНКО)
(протокол № 15 від «31» червня 2021 р.)

Освітня програма вводиться в дію з «04» червня 2021 р.
Ректор Херсонського
державного університету
(Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ)
(наказ № 644 від «01» червня 2021 р.)

Херсон, 2021 рік

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (історія)» з підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти розроблена робочою групою у складі:

1. Водотика Сергій Григорович, д.і.н., професор, професор кафедри історії, археології та методики викладання.
2. Кузовова Наталя Миколаївна, к.і.н., завідувач доцент кафедри кафедри історії, археології та методики викладання.
3. Батенко Ганна Вячеславівна, к.і.н., доцент, доцент кафедри кафедри історії, археології та методики викладання.
4. Цибуленко Лариса Олександрівна, к.і.н., доцент, доцент кафедри кафедри історії, археології та методики викладання.
5. Новгородський Володимир Вікторович, директор Херсонської спеціалізованої школи I – III ступенів № 31 з поглибленим вивченням історії, права та іноземних мов Херсонської міської ради.
6. Щур Катерина Сергіївна, студентка 3 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти предметної спеціальності 014 Середня освіта (Історія)

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Михайлик Ольга Володимирівна, завідувач кафедри історії та суспільствознавчих дисциплін, учитель історії, учитель-методист, спеціаліст вищої категорії

Чаура Ірина Анатоліївна, директорка Новодмитрівської загальноосвітньої школи школи I – III ступенів Великоолександрівського району Херсонської області

1. Профіль освітньо-професійної програми «Середня освіта (історія)» зі спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія)

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Херсонський державний університет Факультет психології, історії та соціології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Освітня кваліфікація: бакалавр середньої освіти Професійна кваліфікація: вчитель історії
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (історія)»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію УД № 22007912 від 25 січня 2019. Термін дії – до 01 липня 2028 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6
Передумови	– на базі повної загальної середньої освіти – на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»)
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Освітньо-професійна програма діє до 2023 р. (плановий перегляд один раз за два навчальні роки відповідно до Положення про освітню програму в Херсонському державному університеті)
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairHistoryUkraine/7777777.aspx
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка бакалаврів у галузі середньої освіти на основі новітніх досягнень історичної та педагогічної наук: викладачів історичних дисциплін для роботи в закладах середньої освіти, вчителів історії; формування якісного освітнього	

середовища, забезпечення академічних прав здобувачів для реалізації особистої освітньої траєкторії, конкурентоспроможності випускників на ринку праці, стимулювання до самовдосконалення та підвищення професійної майстерності, в тому числі – на наступних рівнях вищої освіти	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність – 014 Середня освіта Предметна спеціальність – 014.03 Середня освіта (Історія)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма з академічною та прикладною орієнтацією, що орієнтована на підготовку фахівців у галузі середньої освіти – вчителів історії.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.03. Середня освіта (Історія). Сучасні методи та форми викладання історії, новітні досягнення у галузі історичних дисциплін в Україні та світі для підготовки вчителів історії. Ключові слова: освіта, середня освіта, історія, історик, вчитель історії
Особливості програми	Програма спрямована на оволодіння здобувачами сучасними методами та формами викладання історії, новітніми досягненнями у галузі історичних дисциплін в Україні в процесі набуття теоретичних знань та їх практичного застосування у галузі освіти через практичну підготовку: навчальну (археологічну, з усної історії, музейної педагогіки) та виробничу (педагогічну) практики. Програма дає можливість поглибленого вивчення історії рідного краю для викладання в закладах середньої освіти
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю 014.03 Середня освіта (Історія) може займати первинні посади відповідно до Національного класифікатора України «Класифікатора професій» ДК 003-2010, професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Мінекономіки України № 2736 від 23.12.2020: 2320 вчитель закладу загальної середньої освіти, закладу спеціалізованої освіти;

	3340 асистент вчителя; 3340 лаборант (освіта)
Подальше навчання	Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес здійснюється за такими формами відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті: 1) навчальні заняття; 2) самостійна робота; 3) підготовка курсових робіт (проектів) і контрольних робіт; 4) підготовка кваліфікаційних робіт (проектів); 5) практична підготовка; 6) контрольні заходи; 7) індивідуальні заняття; 8) консультації. Навчальні заняття та їх види: лекція, лабораторні, практичні, семінарські, індивідуальні, консультації. Освітній процес базується на принципах студентоцентрованості, автономії, академічної свободи, науковості, академічної доброчесності, гуманізму, демократизму, наступності та безперервності, прозорості та публічності, незалежності від втручання будь-яких політичних партій, громадських та релігійних організацій. Організація освітнього процесу – інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що здійснюється через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження та застосування сформованих компетентностей у здобувачів вищої освіти.
Оцінювання	Оцінювання здійснюється відповідно до Відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. Оцінювання знань здобувачів регламентується Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті. Оцінювання результатів навчання в ХДУ здійснюється за 100-бальною шкалою
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та

компетентність	практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Знання та розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності. ЗК2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК4. Здатність працювати в команді. ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК8. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 9. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності. ЗК10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК1. Здатність використовувати систематизовані теоретичні та практичні знання з історії та методики навчання історії при вирішенні професійних завдань. ФК2. Володіння історіографією та термінологічним апаратом історичної науки. ФК3. Здатність вирізняти закономірності розвитку історичних процесів, володіння конкретним фактичним матеріалом з історії України та країн світу. ФК4. Здатність формувати в учнів предметні компетентності. ФК5. Здатність до організації і проведення освітнього процесу з історії у закладах загальної середньої освіти. ФК6. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з історії. ФК7. Здатність до організації і проведення позакласної та позашкільної роботи з історії у закладах загальної середньої освіти. ФК8. Здатність керувати дослідницькою діяльністю учнів з історії на уроках і в позакласній роботі. ФК9. Здатність до рефлексії та самоорганізації професійної діяльності. ФК10. Здатність забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів у освітньому процесі та позаурочній діяльності. ФК11. Здатність застосовувати знання з психолого-педагогічних дисциплін у навчанні і вихованні учнів

	середньої школи. ФК12. Здатність вести красназавчу роботу, виявляти, пропонувати та сприяти збереженню історико-культурних пам'яток. ФК13. Здатність формувати історичну, правову та громадянську свідомість в учнів, реалізовувати громадянські права та обов'язки з метою розвитку демократичного, правового суспільства. ФК14. Здатність використовувати інформаційні та інноваційні технології у навчанні учнів історії. ФК15. Здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички для оволодіння основами теорії і методів історичних досліджень
7 – Програмні результати навчання	
Знання:	ПР31. Демонструє систематизовані теоретичні та практичні знання з історії та методики навчання історії. ПР32. Володіє історіографією та термінологічним апаратом історичної науки. ПР33. Знає й розуміє закономірності розвитку історичних процесів, володіє конкретним фактичним матеріалом з історії України та країн світу. ПР34. Знає основні психолого-педагогічні теорії навчання, інноваційні технології навчання історії, актуальні проблеми розвитку педагогіки та методики навчання історії. ПР35. Знає форми, методи і засоби контролю та корекції знань учнів з історії. ПР36. Знає зміст та методи різних видів позакласної та позашкільної роботи з історії. ПР37. Знає основи безпеки життєдіяльності, безпечного використання обладнання кабінету історії.
Уміння:	ПРУ1. Володіє державною мовою та необхідним лексичним мінімумом сучасних іноземних мов. ПРУ2. Аналізує закономірності розвитку історичних процесів, спираючись на методи історичного дослідження, встановлює причинно-наслідкові зв'язки. ПРУ3. Володіє методикою проведення сучасного історичного дослідження, здатний застосовувати всі його види у освітньому процесі з історії. ПРУ4. Користується термінологічним апаратом історії, вміє працювати з історичними джерелами, орієнтується в науковій літературі з фаху. ПРУ5. Володіє методикою викладання історії в загальноосвітніх навчальних закладах. ПРУ6. Застосовує методи діагностування досягнень учнів

	з історії, добирає й розробляє завдання для тестів, самостійних і контрольних робіт, індивідуальної роботи. ПРУ7. Уміє знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, насамперед за допомогою інформаційних технологій. ПРУ8. Самостійно вивчає нові питання історії та методики навчання історії за різноманітними інформаційними джерелами. ПРУ9. Уміє проводити краєзнавчу роботу, виявляти, пропонувати та сприяти збереженню історико-культурних пам'яток. ПРУ10. Дотримується правових норм і законів, нормативно-правових актів України, усвідомлює необхідність їх дотримання.
Комунікація:	ПРК1. Володіє основами професійної мовленнєвої культури при навчанні історії в школі. ПРК2. Пояснює фахівцям і не фахівцям стратегію сталого розвитку людства і шляхи вирішення його глобальних проблем.
Автономія і відповідальність	ПРА1. Усвідомлює соціальну значущість майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності. ПРА2. Відповідально ставиться до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у освітньому процесі та позаурочній діяльності.
Кадрове забезпечення	Доктори, кандидати історичних та педагогічних наук, науково-педагогічні та наукові працівники, які здійснюють освітній процес, котрі мають стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки та рівень наукової та професійної активності, засвідчений виконанням не менше чотирьох видів та результатів з перелічених у пункті чинних Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності
Матеріально-технічне забезпечення	Для забезпечення освітнього процесу, наукової, методичної, творчої діяльності наявна необхідна матеріальна база і належне технічне забезпечення: - кабінети для проведення аудиторної роботи (наявне мультимедійне обладнання, телевізори, DVD-програвач, ноутбук, проектор з демонстраційним екраном великого розміру). - платформа KSU Online; - Археологічний музей Херсонського державного університету; - Наукова бібліотека Херсонського державного університету;

	- Архівно-музейний центр Херсонського державного університету; - соціально-побутова інфраструктура (пункти харчування, гуртожитки, спортивний майданчик, басейн, річкова та морська бази для спорту, відпочинку та оздоровлення).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	- на платформі KSU Online; - на сторінці кафедри історії, археології та методики викладання офіційного сайту ХДУ (http://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairHistoryUkraine.aspx); - література та фахові періодичні видання, доступ до науково-метричних баз даних - в Науковій бібліотеці ХДУ (http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx); - ХОУНБ ім. О.Гончара (https://lib.kherson.ua/).
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На підставі угод про співпрацю між вищими навчальними закладами України та ХДУ: Бердянський державний педагогічний університет (договір про співробітництво від 23.11.2017) Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (договір про співробітництво від 08.10.2018) Київський університет імені Бориса Грінченка (договір про співробітництво від 28.03.2017) Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя (договір про співробітництво від 05.02.2020) Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка (договір про співробітництво від 22.03.2018) Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка (договір про співробітництво від 14.04.2021) Чорноморський державний університет імені Петра Могили (договір про співробітництво від 13.09.2018) http://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairHistoryUkraine/Academic_mobility.aspx
Міжнародна кредитна мобільність	На підставі міжнародних угод про співпрацю з Поморською Академією (м. Слупськ, Польща), Шуменським педагогічним університетом «Єпископ Костянтин Преславський». Угода про співпрацю між Херсонським державним університетом та Поморською академією в Слупську (Слупськ, Польща). Термін дії: 11.03.2020 – 13.03.2025 Порозуміння про спільне навчання студентів підписане в

	Слупську між Поморською Академією в Слупську, а також Херсонським державним університетом. Термін дії: 16.10.2017 – 16.10.2022 Угода про співпрацю у процесі навчання студентів підписана в м. Слупськ між Поморською Академією (Польща) та Херсонським державним університетом (Україна). Термін дії: 24.09.2019 – 24.09.2024 Договір про співпрацю між Херсонським державним університетом (Україна, м. Херсон) та Шуменським університетом "Єпископ Костянтин Преславський" (Болгарія, м. Шумен). Термін дії: 25.08.2020 – 25.08.2023 http://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairHistoryUkraine/Academic_mobility.aspx
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	В межах ліцензійного обсягу спеціальності за акредитованими освітніми програмами та за умови попередньої мовленнєвої підготовки

10 - Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науковопедагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за його

поданням оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти освітньої програми			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1.	Філософія	5	екзамен
ОК 2.	Історія української культури	3	диференційований залік
ОК 3.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	диференційований залік
ОК 4.	Іноземна мова	5	диференційований залік
ОК 5.	Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист) та екологічна безпека	3	диференційований залік
ОК 6.	Фізичне виховання	3	диференційований залік
Цикл професійної підготовки			
ОК 7.	Вступ до спеціальності	5	екзамен
ОК 8.	Історія первісного суспільства	5,5	екзамен
ОК 9.	Вікова фізіологія і валеологія	3	диференційований залік
ОК 10.	Історія Стародавнього Сходу	5,5	екзамен
ОК 11.	Джерелознавство, пам'яткознавство та основи архівно-музейної справи	3,5	диференційований залік

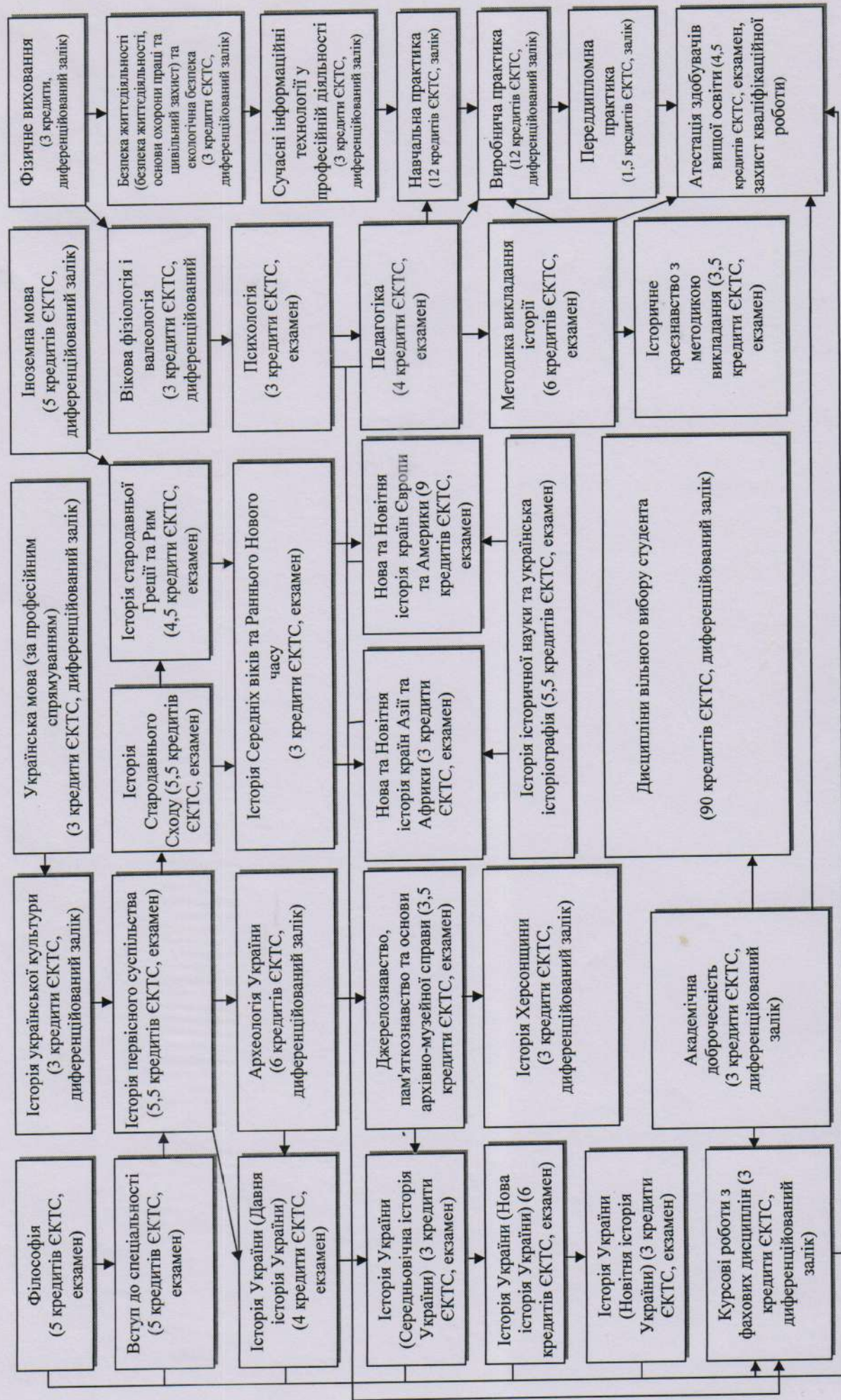
ОК 12.	Сучасні інформаційні технології у професійній діяльності	3	диференційований залік
ОК 13.	Історія стародавньої Греції та Риму	4,5	екзамен
ОК 14.	Історія України (Давня історія України)	4	екзамен
ОК 15.	Історія Херсонщини	3	диференційований залік
ОК 16.	Археологія України	6	диференційований залік
ОК 17.	Психологія	3	екзамен
ОК 18.	Академічна доброчесність	3	диференційований залік
ОК 19.	Історія середніх віків та Раннього Нового часу	3	екзамен
ОК 20.	Педагогіка	4	екзамен
ОК 21.	Історія України (Середньовічна історія України)	3	екзамен
ОК 22.	Нова та Новітня історія країн Європи та Америки	9	екзамен
ОК 23.	Історія України (Нова історія України)	6	екзамен
ОК 24.	Історія історичної науки та українська історіографія	5,5	екзамен
ОК 25.	Методика викладання історії	6	екзамен
ОК 26.	Історичне краєзнавство з методикою викладання	3,5	екзамен
ОК 27.	Історія України (Новітня історія України)	3	екзамен
ОК 28.	Нова та Новітня історія країн Азії та Африки	3	екзамен
ОК 29.	Курсові роботи з фахових дисциплін	3	диференційований залік
ОК 30.	Навчальна практика	12	залік
ОК 31.	Виробнича практика	12	диференційований залік
ОК 32.	Переддипломна практика	1,5	залік
ОК 33.	Атестація здобувачів вищої освіти	4,5	екзамен, захист кваліфікаційної роботи

Загальний обсяг обов'язкових компонент: 150 кредитів			
Вибіркові компоненти освітньої програми*			
Цикл загальної підготовки			
ВК 1.	Дисципліна вільного вибору студента 1	3	диференційований залік
ВК 2.	Дисципліна вільного вибору студента 2	3	диференційований залік
ВК 3.	Дисципліна вільного вибору студента 3	3	диференційований залік
ВК 4.	Дисципліна вільного вибору студента 4	3	диференційований залік
ВК 5.	Дисципліна вільного вибору студента 5	3	диференційований залік
ВК 6.	Дисципліна вільного вибору студента 6	5	диференційований залік
ВК 7.	Дисципліна вільного вибору студента 7	5	диференційований залік
ВК 8.	Дисципліна вільного вибору студента 8	5	диференційований залік
ВК 9.	Дисципліна вільного вибору студента 9	5	диференційований залік
ВК 10.	Дисципліна вільного вибору студента 10	5	диференційований залік
ВК 11.	Дисципліна вільного вибору студента 11	5	диференційований залік
ВК 12.	Дисципліна вільного вибору студента 12	5	диференційований залік
ВК 13.	Дисципліна вільного вибору студента 13	5	диференційований залік
ВК 14.	Дисципліна вільного вибору студента 14	5	диференційований залік
Загальний обсяг вибірових компонент загального циклу: 60 кредитів			
Цикл професійної підготовки			
ВК 15.	Дисципліна вільного вибору студента 15	5	диференційований залік
ВК 16.	Дисципліна вільного вибору студента 16	5	диференційований залік
ВК 17.	Дисципліна вільного вибору студента 17	5	диференційований залік
ВК 18.	Дисципліна вільного вибору студента 18	5	диференційований залік
ВК 19.	Дисципліна вільного вибору студента 19	5	диференційований залік

* За електронним каталогом ХДУ

	студента 19		залік
ВК 20.	Дисципліна вільного вибору студента 20	5	диференційований залік
Загальний обсяг вибірових компонент професійного циклу: 30 кредитів			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ : 240 кредитів			

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Середня освіта (історія)» спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.03 (Історія) проводиться у формі екзамену та захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи, та завершується видачею диплому про присудження освітньої кваліфікації: бакалавр середньої освіти.

Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичні проблеми історії або педагогіки, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або в репозитарії закладу вищої освіти.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ВИБІРКОВИХ КОМПОНЕНТ ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА	
ВК 15.	Дисципліна вільного вибору студента 15
ВК 16.	Дисципліна вільного вибору студента 16
ВК 17.	Дисципліна вільного вибору студента 17
ВК 18.	Дисципліна вільного вибору студента 18
ВК 19.	Дисципліна вільного вибору студента 19
ВК 20.	Дисципліна вільного вибору студента 20

Гарант освітньо-професійної програми

Наталя КУЗОВА